

Povídání a malování ateisty věcí křesťanských se týkající. Část 14.

Pokud jste se tedy obrnili, ať už trpělivostí, zvědavostí či obezřetnou lhostejností, dovolím si vás pozvat k vyprávění o tom, jaké to je, když člověk potká na svých cestách některého z dávných poutníků, a tedy vlastně někdejší kolegu, spolucestujícího či trampa z jiné osady. Ač se to totiž nezdá možné, každý člověk, který pro své okolí něco pozitivního udělal, zanechal na tomto světě svoji stopu a tedy i věčnou přítomnost. Někdy to bohužel platí i pro skutky negativní, ale i ty koneckonců mohou posloužit jako odstrašující a přesto poučné, byť oficiální školní dějepis se ponejvíce věnuje vrahům, válečníkům, dobyvatelům, násilníkům a ničitelům, a na ty drobné dělníky historie zapomíná.

Třeba zrovna tento. Seděl u na mezi poblíž Roudničky v hradeckých lesích, zjevně unavený.

„Jak to jde?“, povídám já.

„Pomalů, ale jde to, jenom noha pořád bolí, a hned tak to lepší nebude“.

„Jdeš zdaleka?“

„No jo, zdaleka.“

„A už jsi dlouho na cestě?“

„Dlouho, už to bude hezkých pár let. Když rodiče zemřeli, neměl jsem doma stání. Majetek jsem rozdělil chudým a vyrazil do světa. Chtěl jsem do Říma, na svaté místo. Ale malér stíhal malér. Přechod Alp byl to nejmenší...“, a pak se rozpovídal. Toto je jeho příběh:

Když Roch přešel Alpy z Francie do Itálie, dostihla ho v Akvapendentě morová epidemie. Nechal všeho a začal pomáhat nemocným, ač nepatřil k žádným Lékařům bez hranic, protože zdraví se od nemocných ve strachu odtahovali a izolovali. A pak postupoval od špitálu ke špitálu, všude sloužil a pomáhal, až se dostal do morem zasaženého Říma. Tam se dokonce i sám nakazil, ale také uzdravil. Celkem tam strávil asi tři roky. Pak šel pomáhat do Ceseny, Novary, Rimini až ho zase osobně dostihl mor v Piacenze. Tam mu šlo o život. S morovými vředy na noze se stáhl do ústraní na samotu do polorozpadlé chatky a vůbec netušil, co s ním bude dál.

„Když už jsem se vzdával vší naděje a umíral více hladem než na nemoc, svěřil jsem svou duši Hospodinovi, objevil se pes z nedalekého dvora a začal mi pravidelně nosit chléb. Nevím, co ho k tomu vedlo, ale je známo, že mnozí psi vykonávají pro své pány a páníčky všelijaké služby přinášením bot nebo čepice počínaje. Trvalo to dost dlouho, ale nakonec jsem díky psovi přežil a dokonce se skoro. Proto jsem jednoho dne uznal, že musím jít dál. Můj psí přítel ale mne následovat nechtěl, asi mu doma nebylo tak zle, aby změnil pána. Rozloučili jsme se, podal mi packu, a já šel dále na sever. Jenže bylo z toho drama. Nějak jsem se připlétl mezi věčně se svářící válčící městské státy v severní Itálii a měl jsem štěstí, že jsem pro údajnou špionáž skončil jenom ve vězení a nikoliv na popravišti. Bylo to dlouhých pět let, pak se nějak zapomnělo, oč se tam města vlastně servala, neměděli co se mnou, tak mne z vězení vyhodili. Mnohde se uvádí, že jsem ve vězení zemřel, ale není to pravda. Moc dlouho to ale už netrvalo. Teprve pak jsem mohl pokračovat v návratu do rodného Montpellier, univerzitního města ve Francii. Ale už jsem byl tak změněn, že mě tam nikdo nepoznával, až jeden staříčkový kněz, který mi přinesl útěchu posledního pomazání.“

To je příběh svatého Rocha, populárního středověkého poutníka. Jeho sláva ve středověku i v době baroka šturmovala nebe a mohli by mu ji závidět všelijací dnešní kvákalové a hopsandy. Od počátku byl považován za patrona nemocných morem a byl vyzván dokud morové epidemie Evropu sužovaly. I u nás kdekeré větší město se pyšní morovým sloupem, na jehož vrcholu nebo u jeho úpatí stojí svatý Roch. Morové sloupy v době baroka rostly u nás (a nejen u nás) jak houby po dešti, ať už byly míněny jako ochrana před morem hrožícím, nebo projev vděčnosti nebeským mocnostem, že mor odešel. I mnohé vesnice mají sochu sv. Rocha a je smutné, že místní už většinou nevědí, o koho se jedná („No jo, to je nějaký svatý. Je to tam někde napsané, ale je to nečitelné“). Přitom ho lze snadno identifikovat, většinou má u sebe psa a vyhrnuje si roucho nad nohu, aby byl vidět morový vřed. Ten jsem na obraze neukazoval, respektoval jsem současné předpisy na ochranu pacientů před zvědavci pídícími se po jejich zdravotním stavu. Svatý Roch zemřel v roce 16. srpna 1327 ve věku asi 35 let. Ač zemřel v Montpellier, pohřben je v Benátkách a Karel IV. malou část jeho ostatků získal pro chrám sv. Víta. Papež Urban VIII. ho potvrdil jako svatého, navíc patrona nemocných, postižených a lékařů, zajatců a celé řady občanských profesí, a papež Jan Pavel II. mu svěřil i patronát nad automobilisty.

„Rochu, když už jsi ten patron automobilistů, neměl by sis zavolat sanitku nebo alespoň pokračovat autostopem? Máš to přece jenom ještě daleko,“ dovolil jsem si mu navrhnout.
„Ale ne, já těmhle novým smradlavým vynálezům moc nevěřím, já to zvládnu i pěšourem. Času dost. Měj se...“, zvedl se, na pozdrav pozdvihl ruku s holí a zmizel v lese.

Pevně věřím, že na něj také někde narazíte a nedovolíte, aby byl zapomenut nevděčnými současníky. I neznabohům se může jeho přímluva někdy hodit.

